

Inatsisartut Suleriaasianni § 33 naapertorlugu matumuuna Naalakkersuisut aalajangiiffigisassatut siunnersuut tulliuuttoq saqqummiuppaat:

Uunga siunnersuut: Ajoqusernermi sillimmasiisarfinnut qularnaveeqqusiisarnermut aningaasaateqarfik pillugu inatsimmi aalajangersakkani assigiinngitsuni allannguinerup Kalaallit Nunaanni atuuttussanngortinneqarneranik Kalaallit Nunaanni Namminersorlutik Oqartussat akuersissuteqarnerat

(Digitalikkut attaveqatigiinneq, matussusiiffiit allanngortinnerat, matussusiisarfinnik allanngueq, tapiinermut toqqammavik, ilaasortaanissamut piumasaqaat, piffissap matussusiiffiup annertusinera, aningaasaateqarfiup aningaasaatai, arbejdsmarkedets erhvervssikringip qamutinullu motoorilinnut akisussaanermik sillimmasiinerit ilanngunneqarneri)

(Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Naalakkersuisoq)

Tunngavilersuut

Peqqussutissat missingiummi uani ajoqusersinnaanermut sillimmasiisarfinni qularnaveeqqusiinermut aningaasaateqarfiup inatsisaa pillugu peqqussutip nutarternissaa siunertaavoq. Allanguutikkut qallunaat allanguutitut inatsisaat arlallit, qularnaveeqqusiisarnermut aningaasaateqarfimmut inatsimmut allanguutinik imaqartut Kalaallit Nunaanni atortussanngortinneqarput.

Qularnaveeqqusiisarnermut aningaasaateqarfimmut inatsisip ajoqusernermi sillimmasiisarfiit aningaasanik akiliinissamik, kiisalu ajoqusernermut sillimmasiinermut akiliutip ilaanik qularnaveeqqusiisarnermut aningaasaateqarfimmut akiliisarnissamik pisussaaffilii voq. Qularnaveeqqusiisarnermik aningaasaateqarfiup ajoqusernermi sillimmasiisarfiup akiliisinnaajunnaarnerani, allatigulluunniit sillimmasiissutigineqartup matussusernissaanut qularnaarinnissinnaajunnaarnerani, piumasarineqartunut matussusiinissaq qularnaartarpaa.

Ajoqusernermi sillimmasiisarfinnut qularnaveeqqusiisarnermut aningaasaateqarfik pillugu inatsit 2008-mi Kalaallit Nunaannut atortussanngortinneqarpoq, peqqussummullu allannguutissatut siunnersuummi 2010-mit 2023 tikillugu qallunaat inatsisaanni nutarterinerit qulit ilaatinneqarput.

Peqqussummut nalimmassaarnert marlunnut avitaapput, siullermi ukiut qarasaasiat atuuffii isiginiarneqarput, aappaanilu nunatsinni ajoqusernermik sillimmasiisarnermut immikkoortoq aaqqissuuteqqinneqarluni, taamaalilluni Qularnaveeqqusiinermut aningaasaateqarfik inatsimmik toqqammaveqarnerup ataani matussusiinermi, nunami najugarisami periutsimi matussusiinermut nuutsinneqarluni. Taamaalilluni niuerfik EU-mi, nunanilu EU-p isumaqatigiissuteqarfigisaani sillimmasiisarfiit Kalaallit Nunaanni sillimmasiisarnernik neqerooruteqarsinnaanerannut ammaanarpoq. Allanguutitigut sillimmasiisarfiup Danmarkimiittup, Kalaallit Nunaanni tuniniaassisooqartumi nunatsinni atuisut assigiimmik illersugaanerit anguneqarpoq.

Siunnersuutip pingaarnertut imarisai

Peqqussutsikkut kapitali 8a nutaaq, 15 a-mit 15 c-mut aalajangersagartalik ivertinneqarpoq. Aalajangersakkat oqartussaasoqarfimmi ministeri akisussaasoq (Erhvervsministeri) ajoqusernermut sillimmasiisarfinnut qularnaveeqqusiisarnermut aningaasaateqarfik pillugu inatsit naapertorlugu attaveqatigiittarnerit qarasaasiatigoortumik pisarnissaanik malittarisassiorsinnaanerani piginnaatitsivoq. Tamatuma saniatigut qarasaasiakkut nalunaarut tiguisussamut qarasaasiakkut takkukkaangat tiguneqarsimasutut isigineqalertartoq, kiisalu digitalikkut atsiorderup allakkatigut atsiordermut taarsiullugu atorneqarsinnaanera ilanngullugit aalajangersarneqarput.

Peqqussutsikkut qularnaveeqqusiisarnermut aningaasaateqarfiup matussusii vigisinnaasai, ilapittuinnermullu tunngavii allanngortinneqarput, taamaalilluni ajoqusernermi sillimmasiisarfiit EU-mi, nunaniluunniit EU-p isumaqatigiissuteqarfigisaanni angerlarsimaffeqartut, Kalaallit Nunaanni sillimmatinik neqerooruteqarsinnaasunngorlugit allannguiffigineqarput. Allannguutitigut nunami angerlarsimaffeqarnermi periutsimit nunami najuuffimmi periutsimut allanngui neq pisinnaalersippaat. Tamatuma kingunerani sillimmatit suliffeqarfimmit EU-mi angerlarsimaffeqartumi, nunaniluunniit EU-p isumaqatigiissuteqarfigisaanni angerlarsimaffillit, suliffeqarfiup akiliisinnaajunnaarnerani qularnaveeqqummit matussusii vigineqarput. Akerlianik suliffeqarfiit pineqartut Qularnaveeqqusiisarnermut aningaasaateqarfimmut aningaasanik akiliuteqartassapput. Suliffeqarfiit sillimmatinik neqerooruteqarsinnaanermut Finanstilsynimit suli akuerineqaaqartassapput, taamaalillutillu Finanstilsynimit siumoortumik akuerineqartassallutik.

Taamattaq qularnaveeqqusiisarnermut aningaasaateqarfiup matussusii sarnera piginnittup ninnerani sillimmatinut, tuniniaasup akisussaananeranut sillimmatinut kiisalu sanaatornermi ajoqusernermut sillimmatinut sillimmatip atuunera tamakkerlugu Kalaallit Nunaanni aarlerinaatinut matussusii sunik sillimmaserneqartunut atuuttussanngorlugu annertusineqarpoq.

Nunat matussusii ffiit annertusineqarnerannut atatillugu, qularnaveeqqusiisarnermut aningaasaateqarfimmi ajoqusernermut sillimmasiisarfiit ilaajunnaartinneqarnerannut atatillugu, kiisalu nakkutilliisut paasissutissanik pappiaqqanillu uppersaatinik piunarsaqarnissamut piginnaatitsissutinut, Finanstilsynimut piginnaatitsissut annertusineqarpoq.

Annertusissutikkut aamma aningaasaateqarfiup aningaasaataasa illersorneqarsinnaasumik aqunneqartussaananerit pillugu peqqussummi aalajangersakkanik ilanngussisoqarpoq.

Taamattaq sulinermi ajoqusernermi sillimmasiinernik allaffissornikkut ingerlatsineq Arbejdsmarkedets Erhvervssikringimit (AES) qularnaveeqqusiisarnermut aningaasaateqarfimmut tunniunneqarput. Akiliisinnaajunnaarnermi suliani AES-ip akuuffigisaani, AES-illu suliffeqarfiup sulinermi ajoqusernermi sillimmasiiffigisaani, qularnaveeqqusiisarfiup pisinnaatitaaffeqarfinnut pisussaaffinnullu akiliuttarnera tamatuma kinguneraa.

Peqqussummiittaaq ajoqusersimasumit taarsiivigineqarnissamut piumasaaqatinut, ajoqusersimanerup qamutitut motoorilinnut akisussaannermut sillimmammit matussuserneqarnerani, sillimmasiisarfiullu akiliisinnaajunnaarneranut atatillugu matussusiinermut immikkoortoq nutaaq ilanngunneqarpoq. Peqatigisaanik qularnaveeqqusiisarnermut aningaasaateqarfiup, qamutitut motoorilinnut akisussaannermik nunami pineqartumi sillimmasiisoqarsimatillugu, nunani allani aningaasaateqarfimmit assingusumit utertitsivigineqarsinnaanermik qinnuteqarsinnaaneranut periarfissaq atulersinneqarpoq.

Pisortanut aningaasatigut kinguneqaatit

Siunnersuut taasarialinnik pisortanut aningaasatigut kinguneqaateqartussatut ilimagineqanngilaq.

Namminersorlutik inuussutissarsiortunut, innuttaasunut il.il. aningaasatigut allaffissornikkullu kinguneqaatit

Peqqussukkut sillimmasiisarfiit amerlanerusut Kalaallit Nunaanni sillimmatinik neqerooruteqarsinnaaneranunat periarfissat annertusineqarput, taamaalillunilu tunngaviusumik atuisut sillimmasiissutimik akiini appartoormik misigisinnaapput.

Peqqussut ajoqusernermi sillimmasiisarfinnut annertunerusumik aningaasatigut nammakkiivoq, taakkumi siunissami qularnaveeqqusiisarnermut aningaasaateqarfimmut akiliinerusalertussaapput.

Suliani pisussaaffinnik sulineranut atatillugu ajoqusernemi sillimmasiisarneq pillugu inatsimmut ilaatinneqartunik Arbejdsmarkedets Erhvervssikringimit pisussaaffinnik tunniussineq, nuussinermorpiaq atatillugu namminersortunut sulisitsisunut killilimmik aaningaasartuuteqarnerunissaannik malitseqassasoq ilimagineqarpoq.

Tusarniaaneq

Siunnersuut piffissami 17. januar – 7. februar 2024 tusarniaaffinnut toqqakkanut tusarniaassutigineqarpoq, taamatullu tusarniaanermut quppernermi www.naalakkersuisut.gl-mi tamanut takusassiarineqarluni.

Siunnersuut tusarniaavigineqartut oqaatigisassaqaarnerannik pissutissaqalersitsinngilaq.

Ilanngussat

1. Ajoqusernermi sillimmasiisarfinnut, qularnaveeqqusiinermut aningaasaateqarfiup inatsisaanik, aalajangersakkatigut assigiinngitsutigut allannguinerne, Kalaallit nunaani atuutilersussanut peqqussutissamut siunnersuut
2. Ajoqusernermi sillimmasiisarfinnut, qularnaveeqqusiinermut aningaasaateqarfiup inatsisaanik, aalajangersakkatigut assigiinngitsutigut allannguinerne, Kalaallit nunaani atuutilersussanut peqqussutip eqikkarnera